

Sygn. akt III SK 30/15

POSTANOWIENIE

Dnia 10 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z powództwa F. K.
przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki
o nałożenie kary pieniężnej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 10 marca 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 17 marca 2015 r., sygn. akt VI ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 17 marca 2015 r., VI ACa [...] Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację F. K. (powód) od wyroku Sądu Okręgowego w W. - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 30 stycznia 2014 r., XVII AmE [...] oraz zasądził na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE) zwrot kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Apelacyjny wyjaśnił, że zasadniczym przedmiotem sporu w niniejszej sprawie jest możliwość zakwalifikowania powoda jako wytwórcy obciążonego obowiązkiem sprawozdawczym przewidzianym w art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach

ciekłych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r. poz. 775, dalej jako ustawa o biokomponentach). Bezspornym jest, że powód nie złożył w terminie przewidzianym ustawą o biokomponentach sprawozdania kwartalnego za trzeci kwartał 2010 r. Sprawozdanie takie zostało przez powoda złożone dopiero 5 stycznia 2011 r. Sąd Apelacyjny nie zgodził się z argumentacją powoda, jakoby nie obciążał go obowiązek wynikający z art. 30 ust. 1 ustawy o biokomponentach, z uwagi na fakt, iż w spornym okresie nie był wytwórcą, gdyż nie prowadził działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania biokomponentów, a jedynie wyprodukował próbną ilość biopaliwa (estru), którą sprzedał w całości użytkownikom końcowym. W ocenie Sądu Apelacyjnego, powód w okresie objętym obowiązkiem sprawozdawczym, za który została mu wymierzona kara pieniężna, spełniał cechy wytwórcy w rozumieniu przepisu art. 2 ust. 1 pkt 18 ustawy o biokomponentach. Powód uzyskał wpis do rejestru wytwórców, prowadzonego przez Prezesa Agencji Rynku Rolnego, który jest warunkiem koniecznym do prowadzenia działalności w zakresie wytwarzania biokomponentów, ich sprzedaży lub zbycia w innej formie lub przeznaczenia do wytworzenia paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych. Sąd Apelacyjny przychylił się do twierdzenia powoda, że wpis do rejestru nie ma charakteru konstytutywnego w tym sensie, że nie przesądza o byciu wytwórcą, jednakże tworzy silne domniemanie prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie tym wpisem objętym. Warunkiem uzyskania wpisu jest spełnienie przez podmiot ubiegający się o rejestrację szeregu warunków tj., posiadanie tytułu prawnego do obiektów budowlanych, w których będzie prowadzona działalność gospodarcza, dysponowanie odpowiednimi urządzeniami technicznymi i obiektami budowlanymi oraz posiadanie zezwolenia na prowadzenia składu podatkowego. Powód składając wniosek o wpis do rejestru wytwórców był zobowiązany do złożenia oświadczenia, że spełnia powyższe warunki, co oznacza, że uzyskując wpis posiadał zorganizowane przedsiębiorstwo w znaczeniu podmiotowym, umożliwiające prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania biokomponentów. Podejmując więc produkcję estru, powód rozpoczął działalność gospodarczą na podstawie uzyskanego wpisu do rejestru oraz uzyskanej koncesji na produkcję biopaliw ciekłych. Fakt, iż ostatecznie efektem tej działalności było wyprodukowanie jedynie estru, który został użyty jako biopaliwo

ciekłe, nie podważa słuszności powyższego wniosku. Ponadto, powód nie poinformował organu rejestrowego o zakończeniu lub zawieszeniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania biokomponentów, należy zatem domniemywać, że działalność gospodarcza objęta wpisem nie została przez powoda zakończona ani zawieszona. Tym samym powód był zobowiązany do złożenia w ustawowym terminie sprawozdania, o którym mowa w art. 30 ust. 1 ustawy o biokomponentach.

Za niezasadny uznał także Sąd Apelacyjny zarzut dotyczący niepoinformowania powoda o obowiązku składania sprawozdań. Powód składając wniosek o wpis do rejestru wytwórców zobowiązany był złożyć oświadczenia, że znane są mu warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wpisem objętym. Znajomość zasadniczych obowiązków prawnych związanych z prowadzeniem działalności regulowanej stanowi jeden z elementów konstytuujących standard należytej staranności przedsiębiorcy, wyznaczany z uwzględnieniem zawodowego charakteru prowadzenia tej działalności.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego wniosł powód, zaskarżając go w całości.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance jej oczywistej zasadności, której powód upatruje się w nieprawidłowym przyjęciu przez Sądy obu instancji, że spełnia on cechy wytwórcy w rozumieniu ustawy o biokomponentach, oraz że był zobowiązany do przedstawienia sprawozdania za sporny okres, mimo iż nie prowadził działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania, magazynowania i wprowadzania do obrotu biokomponentów.

W uzasadnieniu wniosku powód zaznaczył, że z uwagi na jednorazową produkcję estru, który jest biopaliwem, nie zaś biokomponentem oraz na złożenie przez niego 20 września 2010 r. wniosku o cofnięcie koncesji, nie posiada on dokumentów niezbędnych do przedstawienia sprawozdania, o którym mowa w art. 30 ust. 1 ustawy o biokomponentach. Z literalnej wykładni ww. przepisu ustawy o biokomponentach powód wywodzi, iż brak stosownych dokumentów uprawnia go do nieskładania sprawozdania, skoro sprawozdanie to miałoby zawierać jedynie pozycje zerowe. Powód podniósł ponadto, że nie mógł zostać zakwalifikowany jako przedsiębiorca w rozumieniu zarówno ustawy o biokomponentach, jak i ustawy z

dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r. poz. 584, dalej jako ustawa o swobodzie działalności gospodarczej), ponieważ nigdy nie rozpoczął produkcji biokomponentów. W jego ocenie jednorazowa produkcja biopaliwa nie spełnia przesłanek ciągłości prowadzenia działalności, przewidzianej w art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Powód zaznaczył ponadto, że z uwagi na brak charakteru konstytutywnego wpisu do rejestru wytwórców, domniemanie prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie wpisem objętym można z łatwością obalić, co powodowałoby niemożność nałożenia na powoda kary pieniężnej. Bez znaczenia pozostaje także niezłożenie wniosku o wykreślenie z rejestru, ponieważ w ocenie powoda o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej decyduje faktyczne przerwanie jej prowadzenia, nie zaś złożenie do organu wniosku o wyrejestrowanie. Powód po jednorazowej produkcji biopaliwa całkowicie zaprzestał prowadzenia jakiejkolwiek działalności na gruncie ustawy o biokomponentach, co w jego ocenie pozwala obalić domniemanie prowadzenia działalności pomimo wpisu do rejestru.

Biorąc pod uwagę powyższe powód stwierdził, iż nie można nałożyć na niego dodatkowych wymogów w postaci konieczności złożenia sprawozdania za okres, w którym nie prowadził żadnej działalności, co więcej nie można uznać go nawet za wytwórcę w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 18 ustawy o biokomponentach.

Prezes URE w odpowiedzi na skargę kasacyjną powoda wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania, ponieważ nie jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego tej przesłanki przedsądu wynika, że w przypadku powołania się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej w motywach wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania należy zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia. Dodatkowo, dla przyjęcia skargi do

rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967 i powołane tam orzecznictwo). W judykaturze podkreśla się, iż przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienie Sądu Najwyższego z 3 października 2013 r., III SK 11/13).

Odnosząc powyższe zapatrywania do wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej powoda do rozpoznania, Sąd Najwyższy stwierdza, że podstaw dla oczywistej zasadności skargi powód upatruje w zakwalifikowaniu go przez Sąd drugiej instancji do kategorii wytwórców w rozumieniu ustawy o biokomponentach. Za wytwórcę art. 2 pkt 18 ustawy o biokomponentach uważa przedsiębiorcę w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, wykonującego działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania biokomponentów, a następnie ich sprzedaży lub zbycia w innej formie, lub przeznaczenia ich do wytworzenia przez siebie paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych. Na tej podstawie powód wywodzi, że skoro nie wytworzył biokomponentu w okresie, za który nie wykonał obowiązku sprawozdawczego przewidzianego w art. 30 ustawy o biokomponentach, to mimo figurowania w rejestrze wytwórców biokomponentów nie wykonywał w rzeczywistości działalności gospodarczej polegającej na wytwarzaniu biokomponentów, a zatem nie ciążył na nim obowiązek, za niewykonanie którego został ukarany przez Prezesa URE.

Wbrew wywodom uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej powoda do rozpoznania nie jest oczywiste i widoczne na pierwszy rzut oka, że pod pojęciem „wykonywania działalności gospodarczej”, zwłaszcza gdy jest to działalność regulowana jak działalność w zakresie wytwarzania biokomponentów,

należy rozumieć tylko i wyłącznie sytuację, w której przedsiębiorca rzeczywiście prowadzi działalność wytwórczą. Zdaniem Sądu Najwyższego, obowiązki informacyjne przewidziane w ustawie o biokomponentach (tak jak w innych ustawach regulacyjnych, por. uchwała Sądu Najwyższego z 21 stycznia 2016 r., III SZP 4/15, LEX nr 1968366) mają istotne znaczenie dla realizacji zamierzeń prawodawcy leżących u podstaw uchwalenia tej ustawy. Odgrywają także znaczącą rolę w realizacji przez Prezesa URE jego ustawowych obowiązków. Jednocześnie, z punktu widzenia pozostałych obowiązków wynikających z ustawy o biokomponentach, nie są to obowiązki szczególnie uciążliwe dla ich adresatów. Ponadto, wbrew wywodom powoda, także informacja o braku produkcji w danym okresie ma znaczenie dla osiągnięcia celów ustawy o biokomponentach. Dlatego Sąd Najwyższy nie znajduje argumentów, które mogłyby przemawiać za oczywistością tak wąskiej wykładni pojęcia wytwórcy z art. 2 pkt 18 ustawy o biokomponentach, że jego zakres obejmuje wyłącznie przedsiębiorcę faktycznie prowadzącego działalność wytwórczą w okresie sprawozdawczym.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.